

ZAŁĄCZNIK
do Uchwały Nr XXIII/241/21
Rady Miejskiej w Kamińsku
z dnia 25 stycznia 2021 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
NA 2021 R.

WSTĘP

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt spożywczy, pomimo swej szkodliwości wywoływanej na wielu płaszczyznach jest legalnym towarem rynkowym, a jako że powoduje określone szkody: społeczne, ekonomiczne i zdrowotne stał się przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który z powodu braku możliwości rozwiązania problemu alkoholowego za pośrednictwem innych środków, pozalegisłacyjnych postanowił poprzez stosowne regulacje prawne ograniczać rozmiary szkód wywoływanych przez alkohol, a także przeciwdziałać ich powstawaniu.

W zakresie uzależnienia od alkoholu obserwujemy obecnie stale utrzymujący się rozwój tego problemu w społeczeństwie pomimo podejmowanych od wielu lat działań profilaktycznych mających na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat konsekwencji związanych z nadużywaniem napoi wysokokowych.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kamieńsk na 2021 rok”, zwany dalej Programem, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzady gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności przez:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz do możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Kamieńsk opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który

w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

I. Podstawy prawne

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277z późn. zm.).

II. Diagnoza problemów w zakresie uzależnień od alkoholu w Gminie Kamięńsk

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej. Skala rozpowszechnienia picia jest zdecydowanie wyższa niż używanie jakichkolwiek innych substancji. Alkohol jest też najczęściej pierwszą substancją psychoaktywną, po którą sięgają młodzi ludzie i może być „furtką” do innych zachowań ryzykownych.

Dla potrzeb opracowania Programu w Gminie Kamięńsk przeprowadzono w 2019 r. wśród uczniów szkół podstawowych badania w postaci odpowiedzi na pytania postawione uczniom w ankiecie.

Celem tych badań było ustalenie skali zjawiska kontaktu i używania napojów alkoholowych przez młodzież szkolną z terenu Gminy Kamięńsk oraz jej wiedzy z zakresu wpływu szkodliwości alkoholu na ludzkie życie. Uzupełnieniem danych uzyskanych podczas badań były informacje przekazane przez: nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, członków GKRPA w Kamięńsku oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki rozwiązywania uzależnień, które stanowiły materiał porównawczy do odpowiedzi uczniów.

Z analizy uzyskanych w ankietach odpowiedzi można wyciągnąć następujące konkluzje:

- Młodzież szkolna zna wszystkie rodzaje dostępnych na rynku napoi alkoholowych, od najsłabszych (piwo) do tych najmocniejszych(wódka)
- W zakresie dostępności alkoholi należy przyjąć, że średnio co czwarty ankietowany był świadkiem spożywania przez jego rówieśników alkoholu,
- Niepokojąca jest natomiast procentowa skala odpowiedzi uczniów w zakresie dotyczącym pytania o to czy znajdujący się w napojach wysokowych alkohol to wszędzie ta sama substancja chemiczna. Poprawną wiedzą w tym zakresie wykazała się tylko 35% grupa badanych chłopców oraz 45% grupa dziewcząt. Taka sytuacja może nieść ze sobą niebezpieczeństwo uznawania np. piwa za mniejsze zło niż alkohol, który znajduje się w wódce i grozić uzależnieniem od alkoholu na skutek wzmożonego spożywania przez młodzież piwa.
- Zastanawiające jest także porównanie odpowiedzi na dwa postawione pytania. Mianowicie:

- a) O ogólną szkodliwość alkoholu na różne aspekty życia człowieka w oparciu o częstotliwość spożywania alkoholu oraz
- b) O łatwość uzależnienia się od alkoholu.

Ponad połowa chłopców i dziewcząt po 55% uznała, że okazjonalne picie alkoholu stanowi jedynie małe ryzyko szkód jakie może wywołać alkohol w życiu człowieka. Co więcej po 20% obu ankietowanych płci uznało, że okazjonalne spożywanie alkoholu nie stanowi zagrożenia dla żadnej sfery życia człowieka.

Jak widać takie stanowisko badanych jest najprawdopodobniej spowodowane brakiem świadomości występowania cienkiej granicy między picciem okazyjnym, a nałogowym, przyczyną tego może być także swoboda interpretacji przez ankietowanych pojęcia okazjonalności picia.

Z powyższymi danymi w opozycji stoją z kolei odpowiedzi udzielone na drugie pytanie, w którym, aż 60% chłopców i 75% dziewcząt stanęło na stanowisku, że łatwo jest się uzależnić od alkoholu.

Z analizy udzielonych odpowiedzi na pytania postawione w ankiecie wynika, że grupą wymagającą szczególnie intensywnych działań profilaktycznych są dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół na terenie gminy. Należy skupić się przede wszystkim na najmłodszych by zapobiec oraz zredukować istniejące już niepożądane zachowania związane z alkoholem.

Istotną rolę powinno tu odegrać środowisko szkolne, ale i nie należy zapomnieć o rodzinie czyli podstawowej komórce społecznej przystosowującej młodych ludzi do życia w społeczeństwie.

Otoczenie szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci oraz młodzieży w wieku szkolnym. Stąd jego odpowiednie kształtowanie może sprzyjać prawidłowemu rozwojowi zdrowia psychicznego młodych osób, a to prowadzić może do odpadnięcia czynnika jakim są zaburzenia zdrowia psychicznego, które w konsekwencji mogą prowadzić do nadużywania alkoholu oraz do innych zachowań społecznych np. agresji, przemocy.

Zadaniem szkół z terenu gminy powinno być podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia zachowań problemowych. Zadania te powinny zmierzać do osiągnięcia następujących celów:

- Budowania wśród uczniów poczucia przynależności,
- Stworzenia pozytywnego klimatu szkoły,
- Prospołecznego nastawienia istniejących grup rówieśniczych,
- Tworzenie dla uczniów okazji do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- Zmierzanie do osiągnięcia tzw. zera tolerancji dla zjawiska przemocy szkole.

Realizację tych celów najlepiej można osiągnąć poprzez organizację warsztatów profilaktycznych, zajęcia pozalekcyjne oraz nakłanianie młodzieży do udziału

w uroczystościach kulturalnych.

Nadrzędnym kierunkiem działania w zakresie ochrony przed nałogiem alkoholowym uczniów powinno być wzmacnianie przez pedagogów pozytywnego stosunku młodzieży do nauczycieli, budowanie w szkole pozytywnego klimatu do współpracy pomiędzy samymi nauczycielami oraz wspieranie przez nauczycieli zainteresowań uczniów poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych.

Ze strony nauczycieli należy oczekiwać działań zmierzających do dokształcania się w kierunku zdobywania wiedzy przydatnej w zakresie tematyki profilaktyki antyalkoholowej i zwalczania problemów z tego zakresu, przy jednoczesnym wsparciu ze strony organu prowadzącego szkołę w zakresie organizacyjnym i finansowym.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczy także profilaktyki i zwalczania uzależnień od alkoholu osób pełnoletnich zamieszkujących teren Gminy Kamieńsk.

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na uzależnienie od alkoholu tej grupy wiekowej są:

- czynniki osobowościowe np. niedojrzała osobowość uzależnionego,
- czynniki kulturowe i społeczne: kulturowe np. dorastanie w środowisku, w którym występowało przyzwolenie na nadużywanie alkoholu. Czynniki społeczne to z kolei trudna sytuacja materialna, brak pracy, problemy osobiste i rodzinne.

Zaistnienie któregokolwiek z powyższych czynników prowadzi często do wystąpienia przez osoby nim dotknięte lub przez członków ich rodzin o pomoc socjalną do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńsku.

Pomoc Społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńsku w 2020 r. objął **109** rodzin różnymi formami pomocy finansowej, tj. **161** osób.

Z tej liczby **11** osób, to osoby z problemem alkoholowym, a w szczególności:

- osoby niepracujące (bezrobotne) **10**
- osoby samotne, bez źródła dochodu **5**
- osoby utrzymujące się w rodzinie (np. z renty rodzica) **6**

Wyżywienie dzieci w szkołach i w przedszkolu sfinansowano ogółem dla **24** dzieci, w tym **2** dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Dostępność napojów alkoholowych

Na terenie gminy Kamieńsk obowiązuje uchwalona w dniu 18 czerwca 2018 r. uchwała NR XLII/373/2018 r. Rady Miejskiej w Kamieńsku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Kamieńsk (Dz. U. Województwa Łódzkiego poz. 3457 z dnia 12-07-2018 r.)

Ustala się na terenie Gminy Kamieńsk maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

1. Zawierających **do 4,5 %** alkoholu i piwa przeznaczonych do spożycia:

a) poza miejscem sprzedaży: **30**

b) w miejscu sprzedaży : **14**

2. Zawierających powyżej **4,5%** alkoholu (za wyjątkiem piwa) **do 18%** przeznaczonych do spożycia:

a) poza miejscem sprzedaży : **28**

b) w miejscu sprzedaży: **10**

3. Zawierających powyżej **18%** alkoholu przeznaczonych do spożycia:

a) poza miejscem sprzedaży: **25**

b) w miejscu sprzedaży : **8**

Bezrobocie

Na przestrzeni 2020 r. w powiecie radomszczańskim bezrobocie kształtowało się granicach od 5% do 6% ogółu osób w wieku produkcyjnym.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu oraz uzależnień behawioralnych i członków ich rodzin prowadzony w budynku Internatu przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych im Tadeusza Kościuszki w Kamieńsku

W okresie 2020 r. z usług punktu konsultacyjnego skorzystało:

Ogółem udzielono **430** konsultacji indywidualnych w tym:

- **290** konsultacji **35** osobom uzależnionym

- **90** konsultacji **2** osobom współuzależnionym

- **5** konsultacji związanych z przemocą w rodzinie - **6** osobom w tym

3 - ofiarom przemocy

3 - sprawcom przemocy

- **20** konsultacji innym osobom, sesje rodzinne - związane z brakiem umiejętnościami w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach rodzinnych, w sprawie w takich sytuacjach – **5** osób.

- **5** osób związanych z Pandemią Covid-19 co dało **15** konsultacji

W **2020** r. do Punktu Konsultacyjnego zgłosiło się **7** pierwszorazowych osób. W sumie w konsultacjach indywidualnych uczestniczyły **63** osoby. Częstotliwość korzystania przez te osoby z porad w Punkcie Konsultacyjnym na zasadzie wielokrotności dało **430** konsultacji.

Ponadto w związku ze stwierdzeniem u 5 osób uzależnienia, którego leczenie wymaga rozpoczęcia terapii w programie podstawowym i pogłębionym, osoby te zostały skierowane do OTUP w Parzymiechach.

Z ustaleń wynika, że zgłosiły się i rozpoczęły leczenie odwykowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA stanowi samodzielny, społeczny lub społeczno-zawodowy kolegialny organ samorządu gminnego, wyspecjalizowany w sprawach przeciwdziałania zjawisku alkoholizmu na terenie gminy.

Do ustawowych zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych - (art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego (art. 41 ust. 3 ww. ustawy);
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ww. ustawy;
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) - (art. 18 ust. 8 ww. ustawy).

W skład Komisji wchodzi w szczególności przedstawiciele:

- szkół,
- MOPS,
- Policji,
- Urzędu Miejskiego.
- SP ZOZ.
- Parafii

Komisja pracuje na posiedzeniach średnio jeden raz w miesiącu w pełnym składzie (8 osób) lub w zespołach: 4 osobowych do rozmów interwencyjno - motywujących z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin oraz 3 osobowymi do kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

Analiza lokalnych zagrożeń będących przedmiotem regulacji niniejszego Programu w Gminie Kamieńsk pozwala stwierdzić, że problem uzależnienia od alkoholu wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców jest umiarkowany.

Analiza wyników badań sporządzonych na potrzeby Programu wśród młodzieży szkolnej wskazuje na to, że alkohol jest obecny w ich życiu, natomiast nie można z całą stanowczością

uznać, że jest on powszechny. Takie samo stanowisko należy zająć w odniesieniu do dorosłych mieszkańców gminy, którzy w zdecydowanej większości zaliczeni są do grupy osób nie mających problemu z alkoholem.

Powyższa konkluzja nie oznacza jednak, że problemu nie ma. Dlatego zaleca się dalszą kontynuację działań przewidzianych w Programie prowadzących do eliminacji potencjalnych zagrożeń wywołanych nadużywaniem alkoholu przez poszczególnych mieszkańców gminy.

III. Cele i zadania programu

Cel główny strategiczny Programu

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kamieńsk oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych sprowadzających się do osiągnięcia celu jakim jest wydłużenie życia w zdrowiu i jego poprawa poprzez zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej.

Cele szczegółowe

W zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Pomoc finansowa dla pacjentów znajdujących się w trudnych warunkach i korzystających z leczenia odwykowego oraz zajęć terapeutycznych w poradniach odwykowych,.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy. Punkt ten prowadzony jest w budynku Internatu przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Tadeusza Kościuszki w Kamieńsku.

Celami terapii prowadzonej przez Certyfikowanego Instruktora Terapii Uzależnień jest:

- zachowanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego oraz
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwoju osobistego.

Certyfikowany Instruktor Terapii Uzależnień będzie zatrudniony w ramach umowy zlecenia za wynagrodzeniem miesięcznym.

Ponadto w Urzędzie Miejskim w Kamieńsku istnieje możliwość uzyskania merytorycznych porad prawnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Porady te będą udzielane nieodpłatnie.

Punkt będzie wyposażony w materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące problemów alkoholowych, poradniki prawno – socjalne, czasopisma i książki (również przeznaczone do rozdawania dla osób uzależnionych i współuzależnionych) oraz broszury, ulotki

- i plakaty z przeznaczeniem dla szkół, MOPS, SP ZOZ.
2. Organizowanie, finansowanie szkoleń i kursów dla członków GKRPA, zgodnie z NPZ – oraz zwrot kosztów podróży.
  3. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej dla pacjentów korzystających z leczenia odwykowego i zajęć terapeutycznych w poradniach odwykowych, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.
  4. Upowszechnienie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
  5. Współpracę z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Radomsku.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja wymienionych zadań jest prowadzona poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych, którą corocznie uchwała rada gminy, oraz realizacje zadań określonych odrębnie w **Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**.

Realizacja tych zadań odbywać się będzie poprzez:

1. Organizację i prowadzenie zajęć terapeutycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego.
2. Współpracę z instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym, a w szczególności z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościołem Katolickim, sądem rodzinnym i kuratorem zawodowym.
3. Współpracę z pedagogiem szkolnym w zakresie informacji o przemocy i alkoholizmie w rodzinach uczniów.
4. Udzielanie w Gminnym Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym ofiarom przemocy właściwej informacji, udostępnienie pomocy prawnej, porad przez zatrudnionych w Urzędzie Miejskim prawników, a także przedstawienie możliwości dotyczących korzystania z placówek lecznictwa odwykowego i zespołów terapeutycznych.
5. Zakup i rozpowszechnianie ulotek, broszur, poradników o treściach edukacyjnych na temat przemocy, profilaktyki antyalkoholowej, antytytoniowej i innych.
6. Pokrywanie kosztów obdukcji lekarskich dla ofiar przemocy znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach materialnych.
7. Wspieranie placówek świadczących pomoc dla ofiar przemocy domowej między innymi finansowanie programów terapeutycznych – w miarę możliwości.
8. Tworzenie różnych form pomocy domowej dla terenu powiatu radomszczańskiego, a w przypadku utworzenia takiej formy partycypować w kosztach utrzymania np. telefonów zaufania.
9. Monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą Niebieskiej Karty
10. Innych działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

Najlepszym środowiskiem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom poza rodziną są szkoły i dlatego właśnie wśród najmłodszych należy prowadzić takie działania. Za jeden z profilaktycznych priorytetów uznajemy zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Celem niniejszego programu jest dostarczanie wiedzy na temat uzależnień oraz wpływu alkoholu i narkotyków na życie w rodzinie, kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z zażywaniem alkoholu i środków odurzających, obronę własnych praw ze szczególnym uwzględnieniem mówienia „NIE”.

W ramach zagospodarowania wolnego czasu uczniów prowadzone będą zajęcia popołudniowe (pozalekcyjne) przy zastosowaniu różnych form i metod pracy z dziećmi np.: zajęcia artystyczne, polonistyczne, rekreacyjno sportowe, gry i zabawy, nauka pływania na basenie, konkursy, wycieczki itp.:

W Szkołach działających na terenie Gminy Kamięnsk:

1. Zatrudniono psychologa do prowadzenia porad psychologicznych oraz behawioralnych dla uczniów i ich rodziców w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Wymiar godzinowy zwiększono w porównaniu do tego co przyjmował ubiegłoroczny program.

2. Zajęcia pozalekcyjne w szkołach prowadzić będą nauczyciele zatrudnieni na podstawie umowy zlecenia, w oparciu o opracowane przez nich ramowe programy zajęć. Scenariusz zajęć i spotkań przygotowywany będzie na bieżąco przez prowadzących nauczycieli z uwzględnieniem aktualnego stanu uczestników.

Przebieg zajęć odnotowywany będzie w Dzienniku Zajęć, który jest dokumentem potwierdzającym realizację tematów zajęć.

3. Ponadto szkoły będą mogły składać wnioski o dofinansowane zorganizowanych imprez i uroczystości o charakterze okazjonalnym jak: Oplatek Wigilijny, dla dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem, Kamięnszczański Dzień Trzeźwości, i inne, a także wyjazdy do kina, teatru. Dofinansowany będzie zakup materiałów i sprzętu do zajęć szkolnych o tematyce uzależnień, a także imprez i uroczystości oraz konkursów o tematyce antyalkoholowej.

Prowadzenie działań opiekuńczo - wychowawczych i informacyjnych w Publicznym Przedszkolu w Kamięnsku, w szczególności :

- a) Sfinansowanie występu artystycznego na festynie .
- b) Teatrzyku dla dzieci o tematyce negującej przemoc w rodzinie.
- c) Konkursy promujące zdrowy styl życia .
- d) Spotkania z ludźmi propagującymi zdrowy styl życia

Działania wspólne dla szkół z terenu gminy:

- a) doposażenie szkolnej biblioteki w pozycje książkowe i czasopisma związane

- bezpośrednio z tematyką uzależnień (nowości),
- b) sponsorowanie i współuczestnictwo w organizacji szkolnych programów profilaktycznych i konkursów o tematyce uzależnień,
  - c) dofinansowanie wycieczek szkolnych z elementami profilaktyki.
  - d) dofinansowanie spotkań z ludźmi, którzy pokonali nałóg alkoholowy a obecnie propagującymi zdrowy styl życia.

Wdrażanie w szkołach na terenie gminy programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców.

Działania opiekuńczo - wychowawcze i informacyjne wspólne dla szkół:

Zaleca się dyrektorom, pedagogom, nauczycielom i wychowawcom prowadzenie działalności opiekuńczo - wychowawczej i profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży poprzez:

- poznanie środowiska rodzinnego, wychowawczego dziecka, rodzaju zagrożeń i patologii (poprzez wywiad, rozmowę z dzieckiem, obserwację, analizę prac i wytworów dziecka oraz jego zachowań),
- ustalenie warunków do nauki, wypoczynku, rozwoju fizycznego i umysłowego,
- rozpoznanie sygnałów wskazujących na picie alkoholu przez dzieci i młodzież,
- rozpoznanie sygnałów wskazujących na stosowanie wobec dziecka przemocy domowej,
- umiejętne wplatanie w naukę poszczególnych przedmiotów (biologia, chemia, historia, język polski, godz. wychowawcze i inne) informacji o ujemnych skutkach spożywania alkoholu, używania narkotyków i palenia tytoniu,
- organizowanie spotkań i rozmów z rodzicami, podczas których należy podkreślić konieczność chronienia dziecka przed alkoholem, wskazać na walory abstynencji i trzeźwości rodziców w procesie wychowania i kształcenia,
- organizowanie pogadarek na temat szkodliwości spożywania alkoholu przy udziale pedagoga szkolnego, higienistki szkolnej lub lekarza,
- przedstawianie sytuacji rodzinnej dzieci alkoholików na posiedzeniach rad pedagogicznych i określanie form pomocy tym dzieciom,
- indywidualizację pracy z dzieckiem alkoholika, m. in. kształtowanie aspiracji szkolnych, odnalezienie pozycji w grupie rówieśniczej, akceptacji, organizacja pomocy koleżeńskiej w celu eliminacji niepowodzeń szkolnych,
- przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji poprzez:
  - a) propagowanie idei abstynencji i przeciwdziałanie paleniu tytoniu,
  - b) akceptowanie wartości humanistycznych, moralnych, estetycznych przyswajanie, których umożliwi świadomy wybór celów i dróg życiowych,
  - c) promowanie zdrowego stylu życia poprzez sport, turystykę, wycieczki, wyrabianie nawyków higieniczno - sanitarnych,
  - d) propagowanie oświaty zdrowotnej poprzez reklamę wizualną, konkursy plastyczne i literackie, prelekcje, pokazy filmowe, wystawy, gazetki,
  - e) zagospodarowanie i propagowanie kulturalnego spędzenia wolnego czasu poprzez rozwijanie zainteresowań plastycznych, literackich, muzycznych, organizowanie konkursów, wystaw, ekspozycji, imprez międzyszkolnych itp.,
  - f) zaopatrzenie biblioteki szkolnej w wydawnictwa przeciwalkoholowe,

- ściłą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie typowania uczniów, dzieci z rodzin alkoholików kwalifikujących się do udzielania dla nich wsparcia finansowego (na wypoczynek letni).

Organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży we wszystkich szkołach na terenie gminy.

Prowadzenie stałych konsultacji i poradnictwa dla rodziców, których dzieci piją alkohol i sprawiają inne trudności wychowawcze.

Prowadzenie działalności edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową poprzez kolportaż ulotek i broszur udostępnionych społeczności lokalnej za pośrednictwem szkół.

Przeprowadzenie w szkołach z terenu gminy akcji profilaktycznych typu KONKURS (spektakl, kabaret, piosenka, plakat,) np. na hasła promujące zdrowy styl życia na trzeźwo w rodzinie jak i w środowisku. Dla zwycięzców należy ufundować nagrody. Ponadto dla ogółu społeczności lokalnej można zorganizować Olimpiadę Sportu i Trzeźwości, spotkanie z grupą muzyczną, poetą, zorganizować festyn rodzinny, turnieje itp.

Współdział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych i uzależnień, m.in.

- współdział w ogólnopolskiej kampanii "Zachowaj trzeźwy umysł", skierowanej do uczniów szkół podstawowych W/w kampania jest odpowiedzią na obniżanie się wieku alkoholowej inicjacji. Ma pokazać młodym ludziom, że sport jest alternatywą dla alkoholu bądź innych używek. Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł przestrzega dzieci i młodzież przed zagrożeniami jak uzależnienie od alkoholu, dopalaczy czy narkotyków. Ma za zadanie zainteresować uczniów różnymi dziedzinami wiedzy, odkrywanie wspólnie z rówieśnikami tajemnic świata pomoże im znaleźć swoje miejsce w otaczającej rzeczywistości i zwiększyć poczucie własnej wartości.

Zorganizowanie i sfinansowanie wakacyjnego letniego wypoczynku w 2021r. dla dzieci z rodzin patologicznych(koloni socjoterapeutycznych.).

W miarę możliwości finansowych zakupić dla szkół z terenu gminy materiały edukacyjne o tematyce alkoholowej, przemocy, narkomani, materiały papiernicze - piśmienne (do zajęć pozalekcyjnych), gry.

W miarę możliwości finansowych dofinansowywać szkolne wyjazdy do kin, teatrów, wycieczki z programem profilaktycznym oraz imprezy kulturalne.

W miarę możliwości sfinansować szkolenia, kursy specjalistyczne w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, dla nauczycieli,

pedagogów, wychowawców, pracowników socjalnych oraz dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Współpraca z mediami: prasa, telewizja lokalna, radio lokalne.

Wspomaganie działalności i współdziałanie z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi realizującymi zadania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspomaganie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganiem osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
2. Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią alkoholową i przemoc.
3. Współpracę z Sądem Rodzinnym w Radomsku.

Biorąc pod uwagę fakt, że Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieńsku na 2021 rok dotyczy różnych zagadnień społecznych, często towarzyszących problemowi uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, należy zakładać, że będzie on wchodził w szerokie interakcje z innymi, realizowanymi równoległe programami, a w szczególności z:

Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieńsku,
Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Kamieńsku,
Programem Współpracy Gminy Kamieński z Organizacjami Pozarządowymi

Realizacja zadania wynikającego z art. 4¹ ust 1 pkt 7 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn zm.) „Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej” .

W tym miejscu podkreślenia wymaga fakt, iż Gmina Kamieński nie dysponuje środkami finansowymi na utworzenie kolejnej jednostki organizacyjnej gminy w postaci Centrum Integracji Społecznej. Również nieuzasadnionym byłoby zawarcie w Programie zapisów dotyczących wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej, gdyż na terenie Gminy Kamieński brak jest także centrum prowadzącego np. przez organizacje pozarządowe.

W świetle powyższych wyjaśnień wpisanie w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Kamieński w 2021 rok, jako zadania wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, byłoby martwym zapisem.

Podnieść należy, że Gmina Kamieńsk będzie wspierała formę zatrudnienia socjalnego w miarę możliwości finansowych gminy, poprzez ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Radomsku. W zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu od szeregu lat GKRPA współpracuje ze stowarzyszeniami abstynenckimi, nawiąże współpracę z PUP w Radomsku, współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kamieńsku.

Należy zatem uznać, że zadania te będą realizowane, chociaż nie w sformalizowanej formie jaką byłoby powołanie odrębnej jednostki organizacyjnej - Centrum Integracji Społecznej.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Nr 20/11 Burmistrza Kamieńska z dnia 28 marca 2011 r.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polega na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz innych kosztów działań Gminnej Komisji.

Komisja swoje działania opiera o:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Regulamin GKRPA,
Aktualne regulacje prawne.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Utworzenie Bazy Danych

Baza danych służyć będzie monitorowaniu zjawisk zagrożeń alkoholizmem i przemocą w rodzinie w oparciu o dane MOPS, Służby Zdrowia, Policji, Sądów i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Bazy Danych:

1. Dostarczanie Radzie Miejskiej w Kamieńsku oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informacji stanowiących podstawę kształtowania lokalnej polityki antyalkoholowej.
2. Ułatwienie dostępu do statystycznej informacji pozwalającej na określenie sytuacji w zakresie zagrożeń alkoholizmem i przemocą w rodzinie na terenie Gminy.
3. Wyodrębnienie rodzin wymagających szczególnie intensywnej pomocy.
4. Opracowanie mapy problemów alkoholowych, która będzie:

- a) wskazaniem zagrożeń obszarów na terenie Gminy, gdzie występuje szczególne nasilenie zjawisk takich jak: zakłócenie porządku publicznego, nasilenie przemocy domowej czy innych przestępstw i wykroczeń związanych ze sprzedażą, podawaniem i konsumpcją alkoholu,
- b) uszeregowaniem problemów według ważności, ze wskazaniem tych, które domagają się rozwiązania w pierwszej kolejności.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawa prawna: Art.4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn zm.)

1. Ustala się wysokość wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w każdym posiedzeniu Komisji w wysokości:

Przewodniczący Komisji: 150,00 -złoty brutto

Z-ca przewodniczącego Komisji: 130,00- złoty brutto

Sekretarz komisji: 130,00- złoty brutto

Członek Komisji: 100,00-złoty brutto

2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa powyżej stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji i zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Posiedzenia GKRPA odbywają się co najmniej jeden raz w miesiącu.

V. ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- a) mieszkańców Gminy Kamieńsk,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów oraz psychologów szkolnych,
- d) organizacji pozarządowych, ,
- e) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- f) pozostałej społeczności lokalnej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Kamieńsk pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

alkoholizmowi). Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów Programu.

VII. ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

1. Merytoryczną podstawą decyzji finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są założenia określone w niniejszym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Najważniejszym dokumentem prawnym, tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).
3. Podstawową formą finansowania zadań są tzw. zlecenia przedmiotowe czyli zlecenia określonych zadań z wybranym uprzednio podmiotem. Zlecenia te mogą być realizowane na podstawie umowy o wykonanie usługi przez podmioty prawne lub osoby fizyczne.
4. Tryb zlecenia i rozliczania zadań zleconych jednostkom niepaństwowym reguluje ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (tekst jednolity; Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm). W finansowaniu zadań pierwszeństwo mają programy, które przyczyniają się do:
  - zwiększenia skuteczności i dostępności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin,
  - wzrostu skuteczności technologii profilaktycznych dla młodzieży i grup ryzyka,
  - rozwoju usług terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
  - rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
  - rozwoju edukacji publicznej i profesjonalnej. Zlecenie zadań i przekazywanie środków finansowanych zleceniobiorcom wymaga sporządzenie odpowiedniej umowy określającej zadania i zobowiązania .
6. Zlecenie zadań i przekazywanie środków finansowych zleceniobiorcom wymaga sporządzenia odpowiedniej umowy określającej zadania i zobowiązania.
7. Za prawidłowe określenie umowy i kosztów oraz nadzór nad realizacją zleconych zadań i rozliczenie środków odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. RPA. Elementem każdej umowy powinno być zobowiązanie do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego.

VIII. PRELIMINARZ WYDATKÓW

I. WYDATKI: rozdział 85154 budżetu Gminy - " *przeciwdziałanie alkoholizmowi* " **131 000,00-zł**

NA REALIZACJĘ ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w 2021r.

Preliminarz kosztów planowanych zadań:

L.P.	ZADANIE	REALIZATOR	TERMIN REALIZACJI	PRZEWIDYWANY KOSZT REALIZACJI
1.	Organizowanie i finansowanie wakacyjnego letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin patologicznych oraz prowadzenie profilaktycznej działalności dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień podczas wyjazdów na kolonie socjoterapeutyczne wycieczki, oraz innych wyjazdów organizowanych przez GKRPA.	GKRPA Placówki oświatowe. MOPS	Zadanie ciągle	27 000,00-zł
2.	Wykłady profilaktyczne dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.	GKRPA Placówki oświatowe.	Styczeń-czerwiec Wrzesień-grudzień	3 000,00-zł.
3.	Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA	Zadanie ciągle	9 100,00-zł.
4.	Pomoc psychologiczna behawioralna i innych zachowań ryzykownych dla szkół z terenu Gminy Kamieńsk dla dzieci młodzieży i rodziców PSP Kamieńsk.	GKRPA Placówki Oświatowe.	Styczeń –czerwiec wrzesień- grudzień	27 000,00-zł.
5.	Zakup programów profilaktycznych o tematyce uzależnień Zachowaj Trzeźwy Umysł- oraz nagrody.	GKRPA Placówki Oświatowe	Zadanie ciągle	3 500,00-zł.
6.	Profilaktyka i terapia dla rodzin z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie(pomoc psychologiczna i poradnictwo)	GKRPA	Zadanie ciągle	8 400,00-zł.
7.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych zajęć świetlicowych odwołujących się do strategii profilaktycznej Wynajem basenu "Pływalnia Wodnik-SŁOK Bełchatów „ z nauką pływania + dojazd + opiekunki.	Placówki oświatowe GKRPA Realizacja przy pomocy własnych jednostek organizacyjnych gminy.	Styczeń -czerwiec wrzesień-grudzień. Marzec-czerwiec wrzesień -grudzień	4 100,00-zł. 19 000,00-zł.
8.	Zakup materiałów biurowych i innych do prowadzenia zajęć w szkołach konkursy, festyny rodzinne z profilaktyką, nagrody itp.	GKRPA Placówki Oświatowe	Styczeń -czerwiec wrzesień-grudzień.	29 900,00-zł.

Przedstawione w preliminarzu projektowane zestawienie wydatków związanych z realizacją zadań zapisanych w Programie może ulec zmianie w roku realizacji programu, na skutek zwiększenia lub zmniejszenia kwoty bazowej przewidzianej na realizację poszczególnych zadań Programu.

Wydatki na zadania określone w:

Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kamieńsk w2021r.

wydatki: - 3 000,00- zł

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieńsku

wydatki:-131 000,00-zł.

IX. NADZÓR I KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Opracowany Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie w roku 2021 r.

1. Rada Miejska w Kamieńsku uchwała i zleca realizację programu Burmistrzowi Kamieńska.
2. Burmistrz Kamieńska jest wykonawcą uchwalonego programu.
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjują realizację zadań określonych w programie.
4. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynuje i nadzoruje realizację, oraz przedkłada sprawozdanie z wykonania uchwały i realizacji niniejszego programu Burmistrzowi w terminie do końca lutego 2022 r.
5. Burmistrz składa sprawozdanie z wykonania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu Radzie Miejskiej w Kamieńsku raz w roku, w sposób ustalony przez Radę.

Opracowany program jest programem otwartym i może być uzupełniony o nowe zadania wynikające z potrzeb naszej wspólnoty samorządowej oraz wymogów Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wprowadzając nowe zadania należy mieć na względzie możliwość ich finansowania.

Pełnomocnikiem Burmistrza d/s RPA sprawującym nadzór nad realizacją Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest pracownik Urzędu Miejskiego, który na bieżąco monitoruje efekty wdrażania programu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Kamieńsku
Jarosław Kozik
Jarosław Kozik

0

0